

Instytut Pamięci Narodowej - Kielce

<https://kielce.ipn.gov.pl/kielce/aktualnosci/245794,Spotkanie-w-81-rocznice-rozbicia-wiezienia-w-Kielcach-Kielce-2-sierpnia-2026.html>
02.08.2026, 06:52

Spotkanie w 81. rocznicę rozbicia więzienia w Kielcach – Kielce, 2 sierpnia 2026

Mija 81 lat od brawurowego rozbicia komunistycznego więzienia w Kielcach przez Antoniego Hedę „Szarego” i jego żołnierzy. Wydarzenie to upamiętni spotkanie, które odbędzie się w niedzielę, 2 sierpnia.

02.08.2026

[Antoni Heda "Szary" rozbicie więzienia w Kielcach](#)

O godz. 11.00 uroczystości zainauguruje msza święta w Bazylice Katedralnej w Kielcach. Po nabożeństwie uczestnicy przejdą na ulicę Zamkową, przed Ośrodek Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej. Tam, w bramie dawnego więzienia, o godz. 12.20 rozpocznie się oficjalna część z udziałem zaproszonych gości. W programie wydarzenia znalazło się m.in. wspólne odśpiewanie hymnu państwowego, apel pamięci, a także występ młodzieży ze Szkoły Podstawowej imienia generała brygady Antoniego Hedy-Szarego w Radoszycach. Spotkanie zakończy złożenie kwiatów i zapalenie zniczy.

Organizatorem wydarzenia jest Okręg Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej im. gen. bryg. Antoniego Hedy „Szarego” w Kielcach. Partnerami: Ośrodek Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej w Kielcach oraz Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach.

Z kolei w piątek (31 lipca), o godz. 21.00 odbędą się uroczystości, na które zapraszają Ośrodek Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej oraz Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznych „Jodła”.

O godz. 21.00 zostaną złożone wieńce pod ścianą rozstrzelań przy ulicy Zamkowej, natomiast o 21.30 uczestnicy wyruszą na Cmentarz Partyzancki, gdzie zapalą znicze na grobie płk. Antoniego Żółkiewskiego „Lina”.

Antoni Żółkiewski „Lin” był dowódcą 2. Dywizji Piechoty Leg. Armii Krajowej z okresu Akcji „Burza”. Został uwolniony z więzienia w Kielcach podczas akcji w nocy z 4 na 5 sierpnia, już na wolności zmarł na zawał serca.

Rozbicie więzienia w Kielcach

W nocy z 4 na 5 sierpnia 1945 r. zgrupowanie oddziałów dowodzonych przez Antoniego Hedę „Szarego”, przeprowadziło skuteczny atak na więzienie przy ulicy Zamkowej, które wówczas było wykorzystywane m.in. przez Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Kielcach.

Była to akcja brawurowa, a jednocześnie dobrze zaplanowana i skutecznie przeprowadzona. Atak na więzienie został poprzedzony przerwaniem połączenia telefonicznego oraz opanowaniem i blokadą strategicznie ważnych punktów w mieście. Mimo trudności akcji (atak partyzantów w centrum miasta wojewódzkiego) straty po obu stronach były niewielkie. Śmierć poniósł jeden żołnierz podziemia niepodległościowego, na skutek ran zmarli także: oficer Armii Czerwonej i funkcjonariusz MO.

Efektom przeprowadzonych działań było uwolnienie 354 osób spośród przetrzymywanych 479 więźniów. W kolejnych dniach po rozbiciu więzienia, w rejonie Kielc trwała szeroko zakrojona obława – forma represji komunistycznego państwa. Uczestniczyło w niej 200 żołnierzy z 8. pułku Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, 115 funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa oraz 160 funkcjonariuszy NKWD.

Polecamy lekturę materiałów:

- [Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki, „Rozbicie więzienia w Kielcach w nocy z 4 na 5 sierpnia 1945 r.”;](#)
- [Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki, Marcin Sołtysiak, „Rozbicie więzienia w Kielcach w nocy z 4 na 5 sierpnia 1945 r.” - bezpłatna broszura do pobrania;](#)
- [Antoni Heda-Szary;](#)
- [Komiks - „Wilcze tropy. Zeszyt 6. „Szary” - Antoni Heda”.](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kielce

Kielce

Opozycja w PRL, rozbicie więzienia

Zapowiedź